

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**76-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

14 травня – 23 травня 2024 р.

*Л.В.Близнюк, магістрантка групи 501-ФОМ,
Т.М.Зіненко, к. мист., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

МУЗЕЇ КЕРАМІКИ ДАЛЕКОСХІДНОГО КУЛЬТУРНОГО РЕГІОНУ

Вивчення кераміки далекосхідного регіону є ключовим аспектом для розуміння історії, культури та мистецтва країн Азії. Кераміка не лише відображає традиційні мистецькі та ремісничі прийоми, але й є невід'ємною частиною культурної та релігійної спадщини. Ознайомлення з керамікою Далекого Сходу дозволяє розкрити багатогранність та глибину його культури через такі аспекти, як символіка, техніки виготовлення, стилі та технологічні інновації, а також сприяє міжкультурному обміну та взаємовпливу, що створює можливість для глибшого розуміння світової історії та мистецтва в цілому.

Китайська кераміка займає надзвичайно важливе місце в культурі, історії та мистецтві. Дзіндечжень, місто у східній провінції Цзянсі, є гордістю керамічної промисловості Китаю. В ньому знаходиться Музей китайської кераміки, що демонструє історію міста з двохтисячолітнім досвідом роботи із глиною. Тисячу років місто мало статус офіційної Імператорської печі Китаю та шістсот років слугувало родинам династій Мін та Цін (1368-1911).

Завдяки порцеляновій промисловості місто розвивалося серед долин річок, пагорбів і гір, тому вулиці були сформовані природою та керамічною промисловістю. Більшість маленьких провулків між комплексами печей завжди вели до річки Чанг, в той час як головні вулиці завжди йшли паралельно, щоб об'єднати всі підприємства і торгівлю разом.

Музей імператорської печі складається з понад півдюжини цегляних склепінь, що базуються на традиційній формі печі, кожна з яких має різний розмір, кривизну та довжину. Вони були природно інтегровані до місця руїн Імператорської печі, в тому числі з кількома руїнами, які були знайдені під час будівництва. Всюди на території музею відчувається історичний дух.

Постійна колекція музею, що налічує понад 50 000 експонатів, охоплює тривалий період часу і широкий спектр керамічних виробів: від гончарних горщиків епохи неоліту до шедеврів порцеляни імператорських династій, виготовлених в Дзіндечжені або привезених з інших міст. У музеї також експонуються вишукані керамічні вироби сучасних митців, які поєднують традиційні техніки та стилі із сучасними ідеями та технологіями.

Японський Музей східної кераміки в Осаці (МОСА) був заснований у листопаді 1982 року на честь передачі місту колекції Атака від компанії Sumitomo Group на чолі з головним банком Sumitomo Bank, що містить близько 1000 екземплярів східної кераміки. Окрім основної колекції Атака, яка складається переважно з китайських та корейських творів, експозиція музею включає японську та східноазійську кераміку загалом, вироби якої визнаються одними із найбільш значних у світі як за якістю, так і за кількістю. Серед колекції дві роботи зареєстровані як Національні Скарби і тринадцять робіт як Важливі культурні цінності Японії.

Додатково до постійної експозиції, музей організовує тимчасові та спеціальні виставки один-два рази на рік, які охоплюють спеціалізовані теми та демонструють різноманітні твори, поєднуючи високі академічні стандарти та мистецьку якість. Для того, щоб забезпечити відвідувачам насичену і спокійну атмосферу, галереї обладнані різними корисними пристроями, включаючи вітрини з природним освітленням, виставкову платформу з поворотним столом і сейсмічно ізольованими платформами. Повага до традицій, в тому числі і до кераміки, є ключовою для японців. Вони не лише намагаються зберегти старовинні техніки та стилі, але і адаптують їх до сучасних умов та смаків.

Багата керамічна культура Кореї була розтоптана під колесами історії, тому корейці відчують особливу відповідальність за свою спадщину. У Музеї сучасної кераміки Кьонгі (ГМОССА) в місті Кванджу, Південна Корея, можна простежити еволюцію корейської кераміки від найдавніших часів до сьогодення.

В епоху королівства Чосон, Кванджу стало важливим постачальником кераміки до двору завдяки своїм багатим ґрунтам і великій кількості деревини, що сприяло виготовленню високоякісної кераміки в печах, іншим чинником була і стратегічна близькість до тогочасної столиці Чосон, міста Ханянґ. До 1467 року у Кванджу була створена Королівська піч для виробництва білої порцеляни для королівської сім'ї та урядових установ. У провінції Кьонгі налічується близько 700 гончарних майстерень, які виробляли кераміку понад 1000 років, тому колекція музею охоплює широкий спектр виробів.

З моменту відкриття у 2001 році, ГМОССА став музеєм, який репрезентує корейську кераміку та представляє її світові. Проводячи спеціальні виставки, які досліджують теперішній стан сучасного керамічного мистецтва, музей відіграє ключову роль у модернізації мистецтва кераміки. Він слугує простором для культурних заходів та співпрацює з громадськістю через освітні програми, інформативні лекції та програми професійної підготовки. Музей сприяє проведенню виставок для міжнародного обміну, які підвищують статус корейської кераміки на світовій арені, а також програм резиденцій, які підтримують співпрацю між митцями з різних країн. Як важливий центр світової кераміки,

ГМОССА прагне примножувати цінності керамічного мистецтва шляхом постійної комунікації зі світом.

Починаючи з XI століття, село Бат Чанг у В'єтнамі було центром керамічного та гончарного мистецтва. Воно є домом для особливого стилю порцеляни — спадщини місцевих ремісників, які розробили унікальні декоративні техніки та глазури. Сьогодні багато родин продовжують активно займатися гончарним ремеслом, докладючи чимало зусиль для забезпечення його культурної спадкоємності.

Музей гончарства в Бат Чанзі був створений демонстрації робіт ремісників, передачі історії села та знань про різні матеріали та техніки, задіяних у виготовленні гончарних виробів. Це великий відкритий простір: архітектура музею була натхненна формою гончарних кругів і нагадує традиційні в'єтнамські купольні споруди, зроблені з цегли, або каньйони, завдяки своїй ярусності. Між сімома куполами переплітаються простори, які слугують майданчиками для проведення заходів, виставок та фестивалів. Чотириповерхова будівля стратегічно розділена, одна секція призначена для комерційних підприємств, інша – для житла. Сад на даху вінчає музей і слугує спільною майстернею та ігровим майданчиком.

Сучасні інтерактивні музеї мають великий потенціал залучати людей до вивчення історії кераміки. Робочі майстерні, інноваційні технології, розумний експозиційний дизайн та архітектура можуть зробити відвідування музею позитивним досвідом, що сприятиме зацікавленню людей будь-якого віку до мистецтва.

Література

1. *Jingdezhen China Ceramics Museum* [<http://www.zgtcbwg.com/>]
2. *The Museum of Oriental Ceramics, Osaka* [<https://www.moco.or.jp>]
3. *Gyeonggi Museum of Contemporary Ceramic Art* [<https://www.gmocca.org>]
4. *Bat Trang Pottery Museum* [<http://tinhhoyalangnghe.vn>]